

Жұмбақ сан

1. Алгоритм жазудың неше түрі қабылданған?

1) 4

2) 2

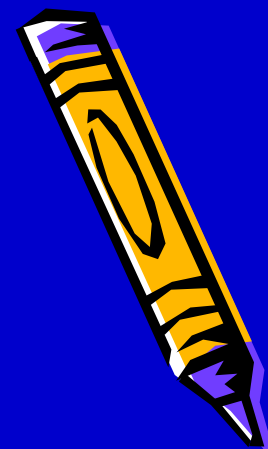
3) 6

4) 3

2. Түйінді сөздерді көрсет:

- 1) алг, басы, соңы*
- 2) айнымалы, өрнек, алг*
- 3) серия, арг, басы*
- 4) басы, соңы, меншіктелу*

3. Алгоритмнің бірінен кейін бірі орындалатын, белгілі бір нәтиже беретін бірнеше командасының тізбегін не деп атайды?

- 1)серия*
- 2) аргумент*
- 3) меншіктелу*
- 4) алгоритм*

*4. Меншіктелу командасының
жазылуын көрсет:*

1) айнымалы:=өрнек, $y:=a-b$

2) өрнек:=айнымалы, $y:=a-b$

3) меншіктелу:=өрнек, $y:=a+b$

4) меншіктелу таңбасы, :=

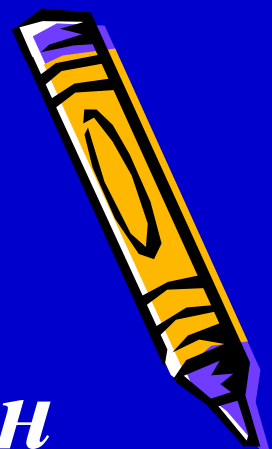
5. Басы және соңы түйінді сөздерімен шектеліп тұратын бөлік қалай аталады?

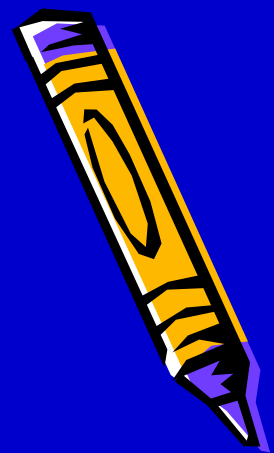
1) алгоритм тұлғасы

2) дене пішім

3) жиын тобы

4) программа

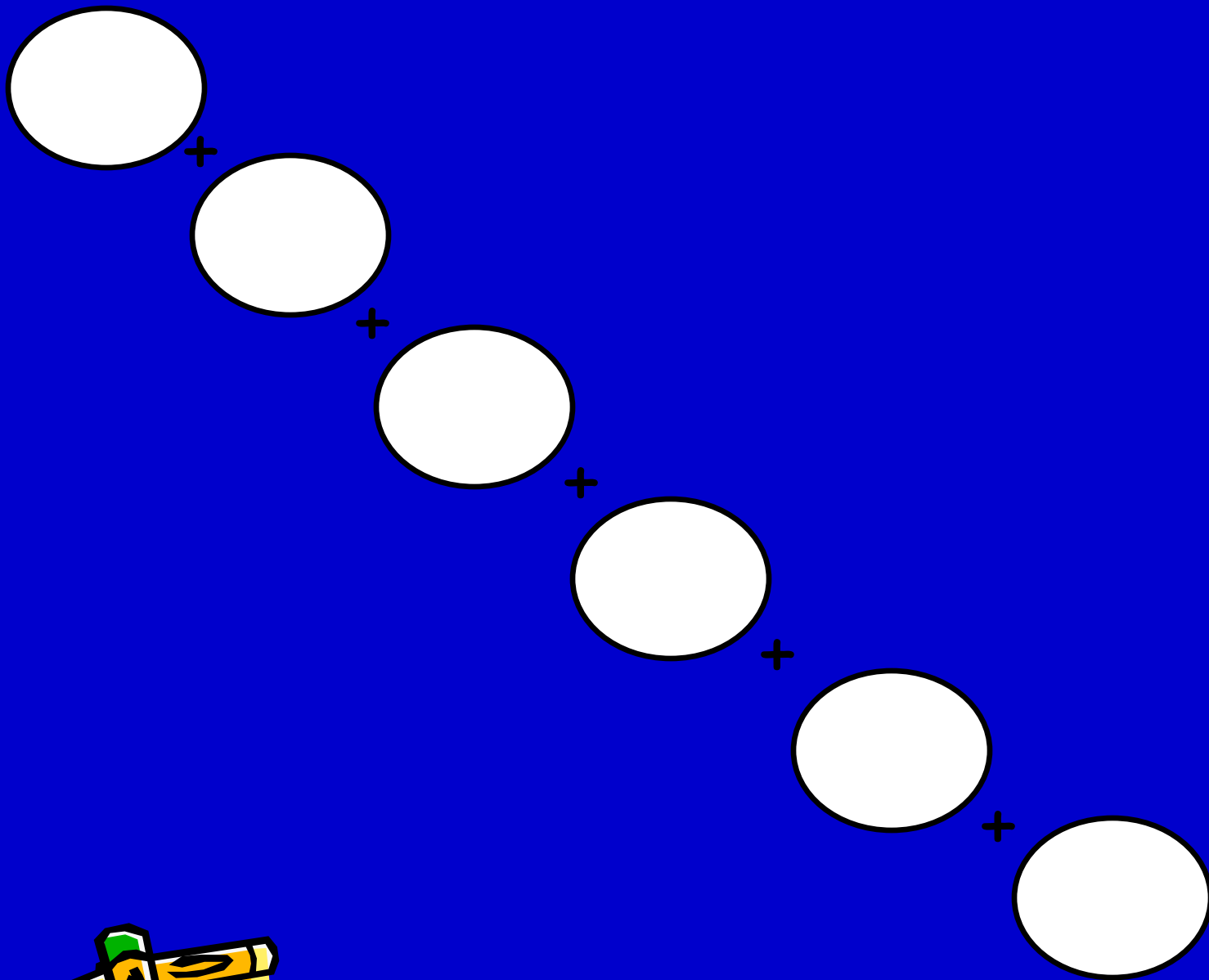

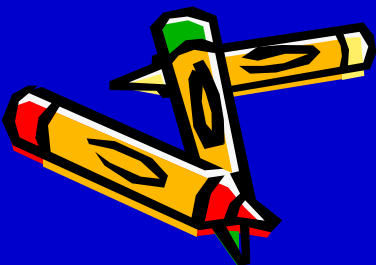
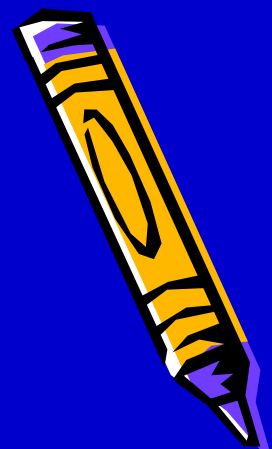
6. Алгоритмнің жалпы өрнектелуін көрсет:

1)алг	2)алг	3)арг	4)басы
арг	нәт	алг	алг
нәт	басы	нәт	арг
басы	арг	басы	нәт
.....	.....	.....	.....
соңы	соңы	соңы	соңы

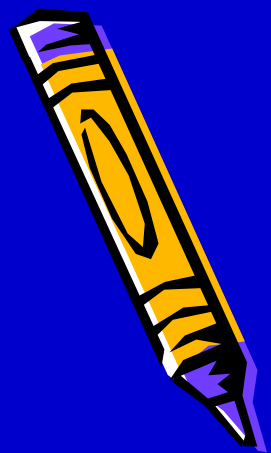

= ?

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 6$$

Алгоритм командалары
Алгоритм құрылымы

Алгоритм командалары есеп шартына байланысты екіге бөлінеді:

Жай

- *Меншіктеу*
- *Мәлімет енгізу*
- *Нәтиже алу*

Құрама (Күрделі)

- *Сызықтық (тізбекті)*
- *Тармақталу*
- *Цикл*

Әрекеттердің тізбектей орындалуын
сипаттайтын алгоритм –

сызықтық алгоритм деп аталады.

Сызықтық алгоритм тізбектеле
орналасқан командалардан,

ал блок-схемалар бір сызық бойына
орналасқан тізбекті блоктардан тұрады.

Мысалы:

алғ үй тапсырмасын орындау

басы

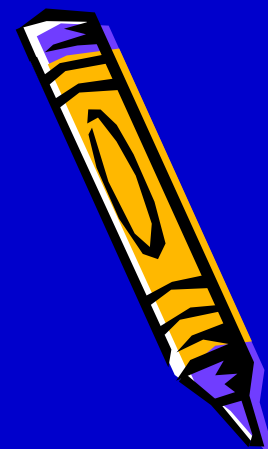
күнделікті алу

тиісті бетін ашу, үй тапсырмасын анықтау

үй тапсырмасын орындау

күнделікті орнына қою

соңы

$$\underline{y=5x^2-4}$$

алг y функциясын есептеу

арг x

нәт y

басы

x енгізу

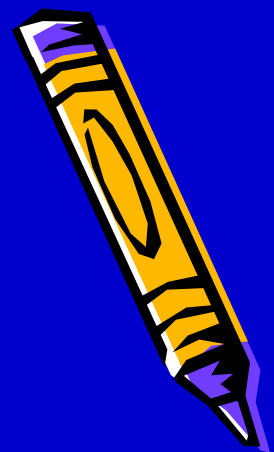
$R1:=x*x$

$R2:=5*R1$

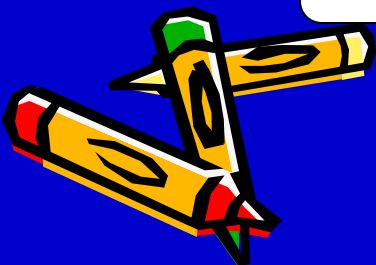
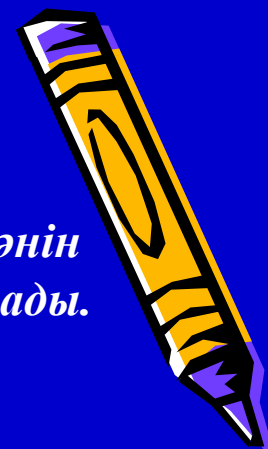
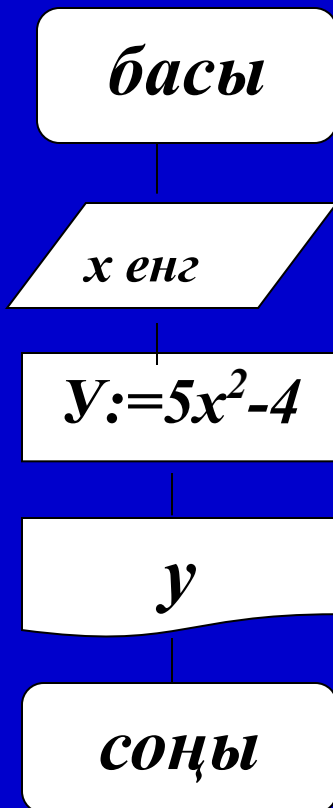
$Y:=R2-4$

y шығару

соңы

Мұндағы, 2 блок – x енгізу блогы, 3 блок – у функциясының мәнін есептеуді, 5 блок – у функциясының нәтижесін басып шығарады.

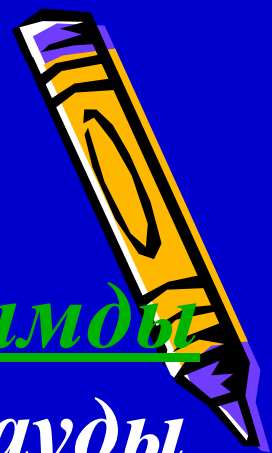

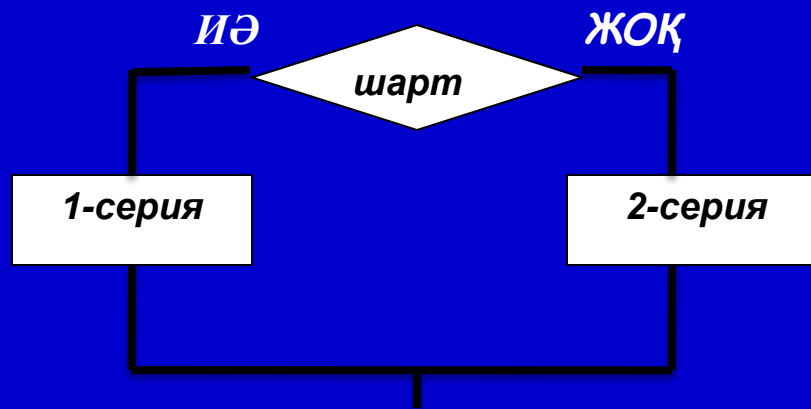
Тармақталу алгоритмі. Тармақталу алгоритмінде көбіне арифметикалық теңсіздік түрінде берілген **логикалық шарт** тексеріледі. Егер ол орындалса, алгоритм бір тармақпен, ал орындалмаса, екінші тармақпен жүзеге асыралады да, соңында екі тармақ қайта бірігеді. Мұндай алгоритмдерде шартты тексеру **тармақталу командасы** деп аталады. Оны алгоритмдік тілде өрнектегенде **егер, онда, әйтпесе, бітті** түйінді сөздері қолданылады. Орындалу тәсіліне байланысты **толымды** және **толымсыз** болып екі түрге бөлінеді.

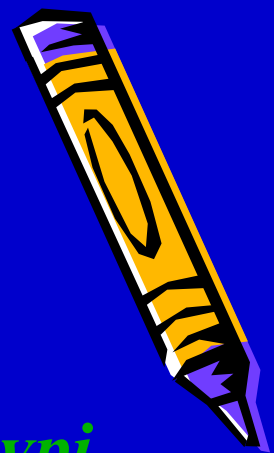
Тармақталу алгоритмдерінің толымды түрі екі серияның бірін ғана таңдауды іске асырады, мұнда берілген шарт тексеріледі, егер ол шарт орындалса, онда 1-серия жүзеге асырылып, содан кейін келесі амалдарға көшеді. Ал егерде, шарт орындалмаса, онда 2-серия атқарылып, содан кейін ғана алгоритм әрі қарай орындалады.

Егер шарт
Онда 1-серия
Әйтпесе 2-серия
Бітті

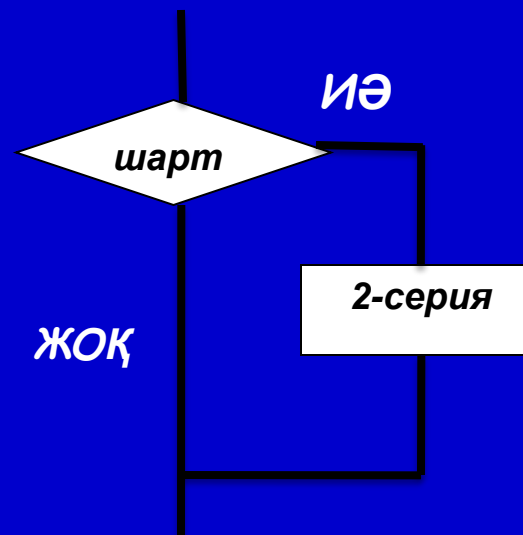

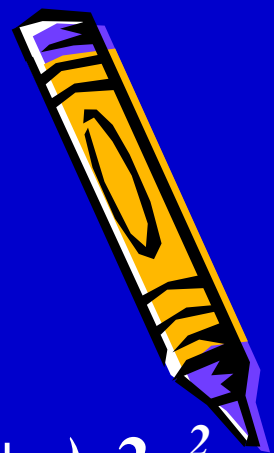

Тармақталу алгоритмдерінің толымсыз түрі алгоритм тармақталу кезеңінде шарт орындалса, алгоритм сериясы жүзеге асырылады да, ал шарт жалған болса, серияны аттап өтеді.

Егер шарт
Онда 1-серия
Бітті

1- тапсырма

P функциясын есептеу. $P=(x+y)-2x^2$

2 – тапсырма

Y функциясын есептеп шығару керек.

$$Y = \begin{cases} x^2 - 4x + 5, & \text{егер } x \leq 3 \\ 3x^3 + 5, & \text{егер } x > 2 \end{cases}$$

Үйге тапсырма

1. Квадраттың ауданы мен периметрін табу

$$2. F = \begin{cases} x^2 + 11x - 9, & \text{егер } x \geq 1 \\ 1/x^2 + 3x + 9, & \text{егер } x \leq 2 \end{cases}$$

